

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3 điểm). Em hãy đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi.

Miếng đất dọc chân thành phía ngoài cửa Tây vốn là đất công. Ở giữa có con đường mòn nhỏ hẹp, cong queo, do những người hay đi tắt giẫm mãi thành đường. Đó cũng lại là cái ranh giới tự nhiên giữa nghĩa địa những người chết chém hoặc chết tù, ở về phía tay trái, và nghĩa địa những người nghèo, ở về phía tay phải. Cả hai nơi, mộ dày khít, lớp này lớp khác, như bánh bao nhà giàu ngày mừng thọ. (Thuốc – Lỗ Tấn, SGK Ngữ Văn 12, tập 2)

1. Nêu nội dung chính của đoạn trích ? Đặt nhan đề? (1 điểm)
2. Phát hiện biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu “*Cả hai nơi, mộ dày khít, lớp này lớp khác, như bánh bao nhà giàu ngày mừng thọ*” và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật đó? (1 điểm)
3. Nêu ý nghĩa chi tiết “con đường mòn”? (1 điểm)

II. PHẦN LÀM VĂN (7 điểm)

Câu 1 (3 điểm). Viết một bài văn ngắn không quá 400 từ, trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến của Bill Gates: *Ai trong chúng ta cũng đều chứa đựng yếu tố đi đến thành công. Chỉ có điều chúng ta có nhận ra và quyết tâm theo đuổi hay không.*

Câu 2 (4 điểm). Anh/ chị hãy phân tích tâm trạng nhân vật bà cụ Tứ từ buổi sáng hôm sau đến hết tác phẩm *Vợ nhặt* của Kim Lân? (SGK Ngữ Văn 12, tập 2)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3 điểm). Em hãy đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi.

Miếng đất dọc chân thành phía ngoài cửa Tây vốn là đất công. Ở giữa có con đường mòn nhỏ hẹp, cong queo, do những người hay đi tắt giẫm mãi thành đường. Đó cũng lại là cái ranh giới tự nhiên giữa nghĩa địa những người chết chém hoặc chết tù, ở về phía tay trái, và nghĩa địa những người nghèo, ở về phía tay phải. Cả hai nơi, mộ dày khít, lớp này lớp khác, như bánh bao nhà giàu ngày mừng thọ. (Thuốc – Lỗ Tấn, SGK Ngữ Văn 12, tập 2)

1. Nêu nội dung chính của đoạn trích? Đặt nhan đề? (1 điểm)
2. Phát hiện biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu “*Cả hai nơi, mộ dày khít, lớp này lớp khác, như bánh bao nhà giàu ngày mừng thọ*” và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật đó? (1 điểm)
3. Nêu ý nghĩa chi tiết “con đường mòn”? (1 điểm)

II. PHẦN LÀM VĂN (7 điểm)

Câu 1 (3 điểm). Viết một bài văn ngắn không quá 400 từ, trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến của Bill Gates: *Ai trong chúng ta cũng đều chứa đựng yếu tố đi đến thành công. Chỉ có điều chúng ta có nhận ra và quyết tâm theo đuổi hay không.*

Câu 2 (4 điểm). Anh/ chị hãy phân tích tâm trạng nhân vật bà cụ Tứ từ buổi sáng hôm sau đến hết tác phẩm *Vợ nhặt* của Kim Lân? (SGK Ngữ Văn 12, tập 2)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU: (3 điểm) Em hãy đọc đoạn trích sau và cho biết:

1. (GV chú ý HS có nhiều cách diễn đạt khác nhau, song cần đạt được ý hiểu sau). Đoạn văn miêu tả hình ảnh nghĩa địa, có hình ảnh con đường mòn giữa nghĩa địa, chia cắt nghĩa địa thành hai, *mộ những người chết chém hoặc chết tù, ở về phía tay trái, và nghĩa địa những người nghèo, ở về phía tay phải.* (0,5đ)

Đặt nhan đề (0,5đ): *Con đường mòn, hoặc hình ảnh nghĩa địa...*

2. Nghệ thuật: (0,5đ):

- So sánh: “*mộ dày khí*” *như* “*bánh bao nhà giàu ngày mừng thọ*”

- Điệp từ “*lớp*”: *lớp này lớp khác*

→ Rất nhiều mộ, hệ quả tất yếu của tình trạng ngu muội, lạc hậu của người dân Trung Quốc lúc bấy giờ (0,5đ).

3. Ý nghĩa chi tiết *con đường mòn*: (GV chú ý HS có nhiều cách diễn đạt khác nhau, song cần đạt được ý hiểu sau)

- “*Con đường mòn*” là biểu tượng của tập quán xấu đã trở thành thói quen, suy nghĩ đương nhiên của người dân Trung Quốc lúc bấy giờ. Ở đây, con đường mòn chia cắt nghĩa địa người chết chém là người CM với nghĩa địa người chết bệnh là nhân dân lao động nghèo khổ, chính là biểu tượng cho mối quan hệ lỏng lẻo giữa nhân dân và CM. Người dân TQ lúc bấy giờ ngu muội, thiếu hiểu biết về chính trị và người làm CM thì lại xa rời quần chúng nhân dân. (0,5đ)

- Hình ảnh “con đường mòn” còn là biểu tượng để nói lên căn bệnh mê tín, lạc hậu, ngu muội đã đưa người dân Trung Hoa đến những bi kịch: cái chết Hạ Du (người CM) và Thuyên (người chết bệnh). Do đó, cần một thứ thuốc để chữa bệnh thể xác lẫn tinh thần cho toàn xã hội.(0,5đ)

II. PHẦN LÀM VĂN (7 điểm)

Câu 1 (3 điểm)

a. MB (0,25đ): - Giới thiệu vấn đề cần nghị luận

- Dẫn dắt câu nói trên đề...

b. TB (2,5đ):

* GIẢI THÍCH (0,5đ)

- “Thành công” là đạt được những kết quả, mục đích như dự định

- “Yếu tố đi đến thành công”: là năng lực, sở trường và phát huy chúng; quyết tâm hiện thực hóa năng lực, sở trường của mình.

→ Ai trong chúng ta cũng đều có năng lực, sở trường để thành công trong cuộc sống. Chỉ có điều chúng ta có nhận ra và quyết tâm hiện thực hóa năng lực, sở trường của mình hay không.

*. BÀN LUẬN (1,5đ)

- Mỗi người sinh ra đều được tạo hóa ban cho một số phẩm chất nhất định như sự thông minh, niềm say mê công việc, năng lực phán đoán, tư duy... Đó là điều kiện đầu tiên giúp chúng ta tạo được sự thành công. (0,25đ)

- Tuy nhiên, để biến những yếu tố ấy thành hiện thực còn cần nhiều yếu tố khác: (1đ)

+ Cần nhận ra năng lực của mình và phát huy chúng để gạt hái được thành công. Ngược lại, không nhận ra năng lực, lựa chọn những công việc không phù hợp thì dễ dẫn đến thất bại. Dẫn chứng

+ Phải có quyết tâm để hiện thực hóa những năng lực, sở trường và đi đến thành công... Dẫn chứng

- Phê phán một số người sống quanh, không dám ước mơ và phát huy năng lực, ý chí để đạt đến những thành công; để sống hữu ích, làm được nhiều việc tốt. (0,25đ)

*. BÀI HỌC(0,5đ)

- Nhận thức được năng lực bản thân và biết tận dụng, phát huy những khả năng ấy

- Luôn vươn lên trong cuộc sống, khao khát thành công.

3. KB (0,25đ) Khái quát lại vấn đề, đánh giá chung.

Câu 2 (4 điểm)

a. MB (0,5đ): - Giới thiệu tác giả, tác phẩm

- Dẫn yêu cầu đề

b. TB (3,0đ):

* **Giới thiệu qua về hoàn cảnh sống của bà cụ Tứ...(0,25đ)**

* **Tâm trạng của bà cụ khi thu dọn nhà của.(0,75đ)**

- Bà cụ Tứ đang lúi cúi giẫy những bụi cỏ dại mọc nham nhở ngoài vườn.
- Thấy con trai đã dậy, bà cụ Tứ vội giục nàng dâu đi dọn cơm ăn chẳng muộn.
- Sáng nay, lòng bà nhẹ nhõm, tươi tỉnh khác ngày thường, cái mặt búng beo u ám của và rạng rỡ hẳn lên. Bà lão xăm xắn thu dọn, quét tước nhà cửa.
- Bà và cả đôi vợ chồng Tràng, hình như ai nấy đều có ý nghĩ rằng thu xếp nhà cửa cho quang quẻ, nề nếp thì cuộc đời có thể khác đi, làm ăn có cơ khấm khá hơn.

-> Bà lão rất vui khi con trai bà đã thành gia thất.

* **Tâm trạng của bà cụ vào bữa cơm sáng hôm nay cũng là bữa cơm ngày đói trông thật thảm hại (1,0đ):**đầu chỉ có rau chuối, cháo loãng với muối

- Nhưng có điều lạ là hôm nay, bà cụ vừa ăn vừa kể chuyện làm ăn, gia cảnh với con dâu.
- Bà nói toàn chuyện vui, chuyện sung sướng về sau này. Bà bàn tính với nàng dâu khi nào có tiền mua lấy đôi gà, rồi ngoảnh đi ngoảnh lại chẳng mấy chốc có một đàn gà cho mà xem.

-> Chúng ta sẽ thấy chính bà lão gần đất xa trời này lại là người nói đến tương lai nhiều hơn cả. Không đơn thuần chỉ là tâm lí lạc quan mà đó là niềm ao ước thiết tha về một ngày mai sáng sủa hơn của con cháu.

- Mẹ con bà lại đầm ấm, hoà hợp đến thế. Khi niêu cháo loãng bỏng, mỗi người được có lưng nửa bát đã hết nhẵn, *bà lão lật đật chạy xuống bếp, lễ mễ bưng ra một cái nồi khói bốc lên nghi ngút.* Đây là nồi cám, mỗi khi đưa vào miệng, đắng chát và nghẹn bứ trong cổ, nhưng bà lão cho mọi người mà *miệng tươi cười, đon đả* nói, gọi là “chè khoán” và khen ngon đáo để.

-> Bà không muốn bữa ăn đang vui bỗng ngừng lại. Thực ra, lòng đau lắm. Cả một nỗi tủi hờn đang len vào tâm trí bà.

* **Tâm trạng của bà cụ khi ngoài đình bỗng dội lên một hồi trống, dồn dập, vội vã (0,5đ)**

- Khiến đàn quạ trên những cây gạo cao chót vót ngoài bãi chột hốt hoảng bay vù lên, lượn thành từng đám bay vùn vùn trên nền trời như những đám mây đen.

- Bà cụ Tứ giải thích cho nàng dâu biết đây là tiếng trống thúc giục thuế.

- Đói khát như thế này, vẫn phải đóng thuế, làm sao mà sống qua ngày được. Bà ngoảnh vội ra ngoài vì không dám để con dâu thấy bà khóc.

-> Đó lại là những giọt nước mắt khóc bởi cái tương lai mờ mịt, xanh xám của các con bà.

=> Bà cụ Tứ, một người mẹ nghèo khổ mà hiểu biết, yêu thương con hết lòng và yêu thương cả những cảnh đời oái ăm, tội nghiệp bằng một tấm lòng nhân ái sâu xa. Bà cụ cố gắng xua đi cái ám ảnh đen tối đáng sợ của thực tại, nhen nhúm niềm tin, niềm vui cho các con. Trong cái thân hình khẳng khiu, tàn tạ vì đói khát ấy vẫn nung nấu một ý chí sống mãnh liệt.

* **Nghệ thuật (0,5đ):** Ngôi bút tinh tế của tác giả đi sâu phân tích diễn biến tâm trạng phức tạp của bà cụ Tứ.

- Là người có vốn sống phong phú, thấu hiểu và thông cảm, yêu mến và trân trọng những người nghèo khổ

- Diễn tả một cách chân thực, tài tình qua lớp ngôn ngữ mộc mạc, gần gũi....

-> Nhà văn Kim Lân đã dựng lên hình ảnh chân thật và cảm động về một người mẹ nghèo khổ hết lòng yêu thương con, nhân hậu. ...

c. KL (0,5đ): Đánh giá chung.

- Người mẹ già ấy chính là ánh sáng le lói trong bóng tối bi thảm của những kiếp đời nghèo khổ.

- Tâm trạng của bà cụ xuất phát từ thương con ,lo cho con...

- Nhân vật bà cụ Tứ đã làm cho giá trị nhân đạo của tác phẩm *Vợ nhặt* trở nên thấm thía hơn, cảm động hơn....

Ghi chú: Đáp án và thang điểm trên chỉ mang tính chất tương đối. Học sinh có thể có nhiều cách viết khác nhau, miễn đảm bảo về nội dung kiến thức. GV cần linh hoạt trong quá trình chấm bài cho HS. Khuyến khích những bài viết có sáng tạo.